

УДК 378.147:811.111

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8\(16\)-80-89](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8(16)-80-89)

Гусак Людмила Євгенівна доктор педагогічних наук, професор кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, тел.: 050 860 5931, <https://orcid.org/0000-0001-7570-2574>

Маленицький Денис Сергійович аспірант, Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, тел.: 095 613 2143, <https://orcid.org/0009-0007-6967-5945>

КРЕАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДОРΟΣЛИХ

Анотація. Статтю присвячено аналізу креативних технологій навчання англійської мови як чинника формування професійної компетентності дорослих. В умовах глобалізації, цифрової трансформації та зростання ролі англійської мови у міжкультурній і професійній комунікації потреба в оновленні методик мовного навчання стає особливо актуальною. Автори обґрунтовують доцільність впровадження інноваційних, адаптивних і мотиваційно орієнтованих технологій, що враховують специфіку дорослої аудиторії, її досвід, професійні потреби та психологічні особливості. У роботі проаналізовано сучасні психолого-педагогічні підходи до розвитку професійної компетентності, виокремлено її ключові компоненти: когнітивний, комунікативний, операційно-діяльнісний, рефлексивний і мотиваційний.

Особливу увагу приділено можливостям застосування таких креативних інструментів, як Virtual Theatre, Artificial English Environment, сторітелінг, робота з мультимедійним контентом, мобільні додатки та інтерактивні освітні платформи. Продемонстровано, що впровадження цих технологій сприяє створенню ефективного навчального середовища, яке забезпечує занурення у мовну практику, розвиток мовленнєвих навичок, підвищення емоційної залученості та формування стійкої мотивації до навчання. Представлено результати педагогічного експерименту, що підтверджують позитивну динаміку у формуванні професійної компетентності дорослих слухачів у результаті системного використання креативних методик.

Авторська модель навчання ґрунтується на принципах андрагогіки, особистісно орієнтованого та діяльнісного підходів. Вона передбачає перехід від

8(16)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

репродуктивного до активного, продуктивного навчання, у якому дорослий здобувач освіти виступає як активний суб'єкт, співавтор навчального процесу. У статті висвітлено не лише педагогічний, а й соціокультурний потенціал креативних технологій, які дозволяють інтегрувати англійську мову в професійну діяльність, сприяють розвитку емоційного інтелекту, критичного мислення, уміння презентувати себе та взаємодіяти в мультикультурному середовищі. Зроблено висновок про необхідність подальшого наукового супроводу, розробки методичних рекомендацій та адаптації креативних технологій до різних форматів навчання дорослих.

Ключові слова: креативні технології, навчання англійської мови, професійна компетентність, освіта дорослих, мотивація, інновації, Virtual Theatre, Artificial English Environment.

Gusak Liudmyla Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Foreign Languages for Humanities, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, tel.: +380508605931, <https://orcid.org/0000-0001-7570-2574>

Malenitskyi Denys Postgraduate Student, Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, tel.: +380956132143, <https://orcid.org/0009-0007-6967-5945>

CREATIVE TECHNOLOGIES IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING AS A FACTOR IN THE FORMATION OF ADULTS' PROFESSIONAL COMPETENCE

Abstract. The article is devoted to the analysis of creative technologies in English language teaching as a factor in the formation of professional competence in adult learners. In the context of globalization, digital transformation, and the growing role of English in intercultural and professional communication, there is an urgent need to update the methodology of language education. The authors substantiate the relevance of introducing innovative, flexible, and motivationally oriented approaches that take into account the specific needs of adult learners, their professional background, personal experience, and psychological characteristics. The study analyzes current psychological and pedagogical theories of professional competence development and identifies its key components: cognitive, communicative, operational, reflective, and motivational.

Special attention is given to the use of tools such as Virtual Theatre, Artificial English Environment, storytelling, multimedia content, mobile applications, and interactive online platforms. The implementation of these technologies creates an effective learning environment that fosters linguistic immersion, enhances communicative competence, increases learner engagement, and promotes stable motivation for further

language acquisition. The article presents the results of a pedagogical experiment that confirms the positive dynamics in developing professional competence through the systematic application of creative technologies.

The proposed model is grounded in the principles of andragogy, learner-centered and activity-based approaches. It emphasizes the transition from reproductive to productive learning in which the adult learner acts as an active subject and co-creator of the educational process. The study also highlights the broader socio-cultural potential of creative technologies, which not only facilitate the integration of English into professional practice but also foster the development of emotional intelligence, critical thinking, self-presentation skills, and intercultural communication. The authors conclude that further research and methodological support are necessary to ensure the successful adaptation of creative technologies in various formats of adult education.

Keywords: creative technologies, English language teaching, professional competence, adult education, motivation, innovation, Virtual Theatre, Artificial English Environment.

Постановка проблеми. Сучасна епоха цифровізації, глобалізації та міжкультурної взаємодії вимагає від фахівця не лише вузькофахових знань, а й розвинених мовних, комунікативних та соціокультурних компетентностей. Однією з ключових умов конкурентоспроможності дорослого на ринку праці стає володіння англійською мовою як інструментом фахової комунікації, самореалізації та професійного зростання. Водночас традиційні методи викладання часто виявляються неефективними для дорослих слухачів, які мають обмежений час, попередній досвід та високий запит на практичну значущість навчання. У зв'язку з цим актуалізується потреба у впровадженні креативних технологій навчання, які здатні створити адаптивне, емоційно насичене та інтелектуально стимулююче середовище.

Особливої значущості ця проблема набуває в умовах післядипломної, формальної та неформальної освіти, де навчання дорослих передбачає високий рівень індивідуалізації, міждисциплінарності та діалогу між викладачем і здобувачем освіти. Відтак, використання креативних технологій постає не лише як педагогічна інновація, а як дієвий засіб формування професійної компетентності дорослих у процесі вивчення англійської мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема використання креативних технологій у навчанні англійської мови активно розглядається в сучасних педагогічних дослідженнях, однак у контексті освіти дорослих вона потребує подальшого осмислення та уточнення. У працях вітчизняних науковців (Н. Гавриш, І. Дичківська, С. Сисоєва, Л. Гусак, О. Пометун, Л. Пироженко) підкреслюється важливість трансформації освітнього процесу на засадах гуманізації, емоційної залученості, практичної релевантності та міждисциплінарності.

8(16)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

Окремі дослідження (зокрема, С. С. Вітвицької і Л. В. Пироженко) акцентують на андрагогічному підході до навчання, згідно з яким дорослий здобувач є активним учасником процесу, що має життєвий досвід, сформовану мотивацію та цільову орієнтацію.

У зарубіжній педагогічній традиції креативні підходи до навчання іноземних мов обґрунтовуються в межах концепцій Д. Колба (експериментальне навчання), Д. Мезірова (трансформаційне навчання), М. Ноулз (андрагогіка), Д. Річардса, С. Торнбері та Р. Маєра [1]. Вони підкреслюють важливість занурення в мовне середовище, рефлексії, емоційного досвіду та особистої залученості здобувача освіти як ключових чинників ефективного засвоєння матеріалу.

У роботах сучасних дослідників англomовного простору акцентується увага на значенні таких інновацій, як digital storytelling, project-based learning, blended learning, immersive media technologies, mobile learning, що особливо ефективні для дорослої аудиторії завдяки їхній доступності, мобільності та відповідності принципам індивідуалізації. У дослідженнях С. М. Танана [2] зазначено, що сучасні освітні технології відкривають нові можливості для інтеграції професійного контенту в мовне навчання, водночас сприяючи формуванню «м'яких навичок» – комунікативності, креативності, емоційного інтелекту, лідерства.

Попри наявність окремих спроб осмислення ефективності креативних технологій у викладанні англійської мови, здебільшого йдеться про молодь або студентів. Щодо дорослих слухачів, проблема залишається недостатньо дослідженою. Особливо це стосується цілісної педагогічної моделі, специфіки мотиваційних, когнітивних і емоційно-вольових механізмів, а також ефективного поєднання традиційних і новітніх підходів у викладанні англійської мови.

Вітчизняні дослідники акцентують також на зростанні значущості англійської мови для українського суспільства у зв'язку з євроінтеграційними процесами, необхідністю професійної мобільності, а також у контексті нових викликів, пов'язаних з війною та вимушеною міграцією. За даними соціологічних досліджень, лише 1,1% громадян України володіють англійською вільно, тоді як 43,8% узагалі не мають таких навичок [3]. Це свідчить про гостру потребу в нових підходах до викладання, які враховують психологічні бар'єри, негативний досвід та низьку мотивацію до навчання у значної частини дорослого населення.

Таким чином, огляд літератури засвідчує, що проблема використання креативних технологій у навчанні англійської мови дорослих є актуальною, але потребує подальшого наукового опрацювання в контексті розвитку їхньої професійної компетентності.

Мета статті – обґрунтування потенціалу креативних технологій навчання англійської мови як ефективного засобу формування професійної компетент-

ності дорослих. У межах дослідження визначено ключові компоненти професійної компетентності та окреслено можливості інтеграції креативних методик у навчальний процес з урахуванням андрагогічних принципів і потреб сучасної дорослої аудиторії.

Виклад основного матеріалу. У контексті трансформації освітнього простору та переходу до компетентнісної парадигми поняття професійної компетентності дорослої особистості набуває нового змісту. Вона трактується не лише як сукупність знань і навичок, а як інтегративна характеристика особистості, що охоплює когнітивний, емоційний, мотиваційний, поведінковий і ціннісний рівні. Така компетентність формується впродовж усього життя, трансформується під впливом досвіду, нових викликів, технологічного прогресу та ринкових запитів.

У світовій практиці професійна компетентність все частіше співвідноситься з поняттям «employability» — здатністю до успішного професійного функціонування, адаптації, мобільності, саморозвитку. За Дж. Равеном, компетентність – це не лише знання і вміння, а насамперед здатність діяти ефективно у складних ситуаціях, приймати рішення та брати відповідальність за результат.

У психолого-педагогічних дослідженнях (І. Зязюн, С. Сисоєва, С. Вітвицька, Л. Гусак) професійна компетентність розглядається як єдність мотиваційного, когнітивного, операційно-діяльнісного, комунікативного та рефлексивного компонентів. У контексті навчання англійської мови ці складники виявляються через:

- 1) усвідомлення значущості мови для професійної діяльності (мотиваційний компонент);
- 2) опанування спеціалізованої лексики та граматики (когнітивний компонент);
- 3) здатність до усного й письмового мовлення у фаховому контексті (комунікативний компонент);
- 4) вміння застосовувати мову в реальних професійних ситуаціях (операційно-діяльнісний компонент);
- 5) здатність до самооцінювання, рефлексії та планування подальшого розвитку (рефлексивний компонент).

Ці компоненти взаємопов'язані та взаємозалежні, а їх розвиток можливий лише за умов створення відповідного освітнього середовища, в якому дорослий відчуває підтримку, повагу до свого досвіду, залученість та мотивацію.

Особливістю дорослих слухачів є потреба у практичній значущості навчального контенту, гнучкості форм та методів подання матеріалу, а також позитивному емоційному кліматі під час навчання. У зв'язку з цим використання креативних технологій є не просто доцільним, а необхідним для досягнення бажаних освітніх результатів.

Сучасні дослідження у галузі методики викладання іноземних мов свідчать про переорієнтацію освітнього процесу з акцентом на особистісну залученість, мотиваційне підкріплення та емоційне занурення. Цьому відповідають креативні технології навчання, що поєднують інноваційні методики, гнучке структурування змісту, візуальну та аудіальну стимуляцію, ігрові елементи та індивідуалізацію. Теоретичною основою для їх застосування є андрагогічна модель Малколма Ноулза [4], яка підкреслює важливість автономії, досвіду та практичної значущості навчання для дорослих.

Одним із найперспективніших напрямів є створення ефекту занурення в англомовне середовище. Цього можна досягти завдяки концепції *Artificial English Environment* – штучного мовного середовища, у якому англійська мова використовується як основний засіб комунікації під час усіх етапів навчального процесу, зокрема у неформальних ситуаціях: листуванні у месенджерах, під час симуляцій, групових завдань тощо. Практика показує, що навіть базове запровадження цього принципу підвищує впевненість дорослих у використанні мови, знижує бар'єр помилок і формує нову комунікативну поведінку.

Іншим ефективним підходом є *Virtual Theatre* – використання елементів театрального мистецтва для моделювання професійних ситуацій, побудованих на основі життєвого чи професійного досвіду слухачів. Такий формат дозволяє відтворити реальні комунікативні сценарії, водночас розвиваючи навички публічного мовлення, імпровізації, лексичної гнучкості й міжособистісної взаємодії. Теоретичною основою цього підходу виступає експериментальна модель навчання Девіда Колба, яка підкреслює важливість практики, рефлексії та дії в процесі оволодіння новими знаннями.

Окрему нішу займають технології, засновані на аудіо- та відеоконтенті. Робота з фільмами, серіалами та музикою дозволяє активізувати емоційно-ціннісну сферу слухачів, розширити словниковий запас, підвищити рівень аудіювання та занурити здобувачів освіти в автентичне культурне середовище. Психологічно доведено, що запам'ятовування лексики суттєво полегшується за умови її асоціації з музичним ритмом, сюжетною лінією або візуальним рядом. До того ж, перегляд знайомих фільмів англійською мовою зі субтитрами сприяє формуванню мовних кліше та автоматизації фразових конструкцій.

Ефективною є також методика сторітелінгу – створення власних історій або реконструкція реальних подій засобами англійської мови. Цей метод стимулює креативне мислення, розвиває логіку мовлення, збагачує лексику та сприяє формуванню особистісної залученості до навчального матеріалу. У професійному контексті сторітелінг може набувати форми презентації кейсів, аналізу виробничих ситуацій або підготовки коротких пітчів про свій досвід.

Інтерактивні онлайн-платформи, месенджери, подкасти, інтерактивні ігри, комунікація у формі чатів та GIF-зображень формують новий тип дидактичного

простору, у якому поєднуються вербальні, невербальні, візуальні й креативні елементи. Такий підхід не лише знижує психологічне навантаження, а й підвищує залученість слухачів, формує стійку мотивацію до мовного самонавчання.

Загалом креативні технології в освіті дорослих відповідають вимогам часу: вони адаптивні, контекстуально релевантні, емоційно забарвлені та особистісно значущі. Їхнє впровадження в навчання англійської мови сприяє не лише формуванню мовних компетентностей, а й розвитку професійної самоідентифікації дорослих здобувачів освіти.

На основі теоретичного обґрунтування було розроблено та апробовано авторську модель формування професійної компетентності дорослих засобами креативних технологій навчання англійської мови. У межах педагогічного експерименту модель реалізовувалася поетапно та включала дидактичні інструменти, адаптовані до потреб і досвіду слухачів.

Перший етап – констатувальний – дозволив зафіксувати вихідний рівень сформованості мовної, когнітивної та мотиваційної складових професійної компетентності. Анкетування та інтерв'ювання слухачів підтвердили, що головними бар'єрами у вивченні англійської мови є відсутність мотивації, низька самооцінка, страх помилок, брак часу та негативний попередній досвід навчання.

На формувальному етапі було впроваджено комплекс креативних технологій, зокрема:

- 1) інсценізацію професійних ситуацій у форматі Virtual Theatre;
- 2) створення штучного англomовного середовища через постійну англomовну комунікацію в групі та поза заняттями;
- 3) використання відео-, аудіо- та музичних матеріалів, зокрема фрагментів фільмів, інтерв'ю, подкастів, пісень;
- 4) сторітелінг на основі власного професійного досвіду;
- 5) застосування інтерактивних онлайн-інструментів: платформ Kahoot, Quizlet, Wordwall, Padlet, Canva.

Викладач виконував функцію фасилітатора, модератора, співучасника освітнього процесу, що дозволило знизити формальність і підвищити довіру у взаємодії.

Результати контрольного етапу підтвердили ефективність впровадженої моделі. У слухачів було зафіксовано суттєве зростання мовної впевненості, комунікативної активності, лексико-граматичних навичок, а також підвищення рівня професійної рефлексії. Особливо виразною стала динаміка у мотиваційно-ціннісному компоненті: більшість учасників продемонстрували готовність до подальшого вивчення англійської мови самостійно та включення її у повсякденну професійну практику.

Змістове та структурне наповнення занять відповідало принципам індивідуалізації, контекстуалізації та гуманізації. Значну увагу приділяли розвитку soft

8(16)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

skills: уміння презентувати, дискутувати, працювати в команді, критично оцінювати інформацію, адаптуватися до нових умов комунікації. Заняття проводилися у змішаному форматі, що дозволяло комбінувати онлайн-ресурси з живим спілкуванням і гейміфікованими формами роботи.

Практична апробація здійснювалася в умовах курсів підвищення кваліфікації, корпоративного навчання, а також у рамках програми з англійської мови для дорослих у Луцькому національному технічному університеті та мовному центрі «Окленд». Отримані результати стали підґрунтям для формування методичних рекомендацій з упровадження креативних технологій у систему мовної підготовки дорослих.

Інтеграція креативних технологій у навчання англійської мови дорослих базується не лише на їх емоційній привабливості, а й на науково обґрунтованому зв'язку між емоціями, мотивацією та результативністю навчання. Згідно з когнітивною теорією мультимедійного навчання Річарда Майєра, інформація, представлена у візуально-аудіальному форматі, засвоюється значно ефективніше, якщо супроводжується позитивним емоційним фоном, особистісною значущістю та можливістю взаємодії. Саме тому фрагменти відео, мультимедіа-презентації, подкасти та візуальні елементи, що активно використовуються в межах креативних технологій, сприяють більш глибокому засвоєнню матеріалу.

У практиці навчання дорослих особливо ефективними виявляються ті методики, які дозволяють залучити життєвий і професійний досвід слухачів. Це відповідає підходу трансформаційного навчання Джека Мезіроу, який підкреслює, що освіта дорослого має бути не лише когнітивною, а й екзистенційною подією – тобто такою, що впливає на зміну уявлень про себе, світ і власні можливості. Саме тому ефективним є залучення учасників до створення особистісно значущих проєктів, сценаріїв, діалогів, заснованих на їхній професійній діяльності.

Значного поширення набувають мобільні додатки, що дозволяють персоналізувати навчання: Duolingo, BBC Learning English, LingQ, EWA English. Їх використання у поєднанні з офлайн-активностями дає змогу підтримувати постійний контакт із мовним середовищем та формувати навички автономного навчання, які є ключовими в освіті дорослих. Особливу роль відіграє створення персональних освітніх траєкторій, у яких навчальний контент адаптується до рівня, інтересів, цілей і ритму кожного слухача.

Аналіз результатів педагогічного експерименту показав, що одним із найефективніших підходів є використання культурно значущого контенту: англomовних фільмів, серіалів, пісень, інтерв'ю, що дають змогу не лише вивчати мову, а й занурюватися у соціокультурний контекст. Це дозволяє дорослим здобувачам формувати лінгвокультурну компетентність, яка є необхідною для ефективної професійної комунікації на міжнародному рівні.

Ще одним інноваційним рішенням, що позитивно впливає на розвиток професійної компетентності, є симуляційні практики та рольові вправи на основі реальних професійних кейсів. Їх використання дозволяє моделювати складні комунікативні ситуації, зокрема: презентація продукту, участь у нараді, телефонні переговори, підготовка резюме, проходження інтерв'ю. Це забезпечує не лише розвиток мовної гнучкості, а й тренування емоційної стабільності, стійкості до стресу та впевненості у спілкуванні – рис, що безпосередньо пов'язані з професійною ефективністю.

Значну роль у формуванні рефлексивної складової професійної компетентності відіграють методи самооцінки, портфоліо, щоденники мовного прогресу, що стимулюють критичне осмислення власних досягнень, виявлення зон росту та планування подальших кроків у навчанні. Вони є основою для формування здатності до самостійного професійного розвитку – ключової ознаки компетентного фахівця у сучасному світі.

Успішна реалізація креативних технологій потребує не лише відповідної технічної бази, а й професійної готовності викладача до переосмислення своєї ролі в навчальному процесі. Він має виступати не джерелом знань, а фасилітатором, мотиватором і співучасником навчальної діяльності. Такий підхід відповідає сучасній парадигмі навчання, яка базується на партнерстві, взаємній довірі, відкритості та підтримці творчої ініціативи.

Таким чином, креативні технології в освітньому процесі дорослих створюють умови для всебічного розвитку професійної компетентності, підвищення мовної впевненості, формування емоційної мотивації, стимулювання автономного навчання та включення англійської мови в повсякденну професійну практику.

Висновки. Проведене дослідження підтвердило, що креативні технології навчання англійської мови мають значний потенціал для формування професійної компетентності дорослих. Їх застосування забезпечує активізацію внутрішньої мотивації, подолання мовних бар'єрів, індивідуалізацію навчального процесу та розвиток ключових компонентів професійної компетентності – когнітивного, комунікативного, рефлексивного та операційного.

Практична реалізація авторської моделі, що поєднує такі інструменти, як Virtual Theatre, Artificial English Environment, сторітелінг, мобільні додатки, відео- та аудіоконтент, підтвердила її ефективність у контексті післядипломної та неформальної освіти дорослих. Слухачі демонстрували підвищення мовної впевненості, розширення словникового запасу, покращення навичок аудіювання, усного мовлення та міжособистісної взаємодії.

Використання креативних технологій сприяє не лише навчанню англійської мови як інструменту комунікації, а й формуванню нових підходів до професійного самовдосконалення, критичного мислення та життєвої гнучкості.

Успішність їх впровадження залежить від готовності викладача до переосмислення своєї ролі та створення партнерської взаємодії в освітньому процесі.

З огляду на виклики часу, динаміку ринку праці, потреби воєнного та післявоєнного суспільства, зазначена тема потребує подальших емпіричних досліджень, розширення інструментарію та адаптації під різні категорії дорослих здобувачів освіти. Подальші кроки мають бути спрямовані на створення відкритого цифрового простору, де кожен дорослий зможе обрати власну траєкторію мовного і професійного розвитку.

Література:

1. Майєр Р. Е. Мультимедійне навчання : 2-е вид. Нью-Йорк : Кембриджський університетський прес, 2012. DOI: <https://doi.org/10.1017/CBO9780511811678>.
2. Танана С. Інноваційний формат організації навчання іноземних мов у професійній підготовці майбутніх учителів-філологів у ЗВО // EUROPEAN HUMANITIES STUDIES: State and Society. 2022. № 2. С. 138-150. DOI: <https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2022.2.08>.
3. Оцінка громадянами ситуації в країні, довіра до соціальних інститутів, політиків, посадовців та громадських діячів, ставлення до окремих ініціатив органів влади (липень 2023 р.): Центр Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-gromadianamy-sytuatsii-v-kraini-dovira-do-sotsialnykh-institutiv-politykiv-posadovtsiv-ta-gromadskykh-diiachiv-stavlennia-do-okremykh-initsiatyv-organiv-vlady-lypen-2023r> (дата звернення: 17.07.2025).
4. Ноулз М. С. Дорослий учень : занедбаний вид. Х'юстон : Затока Паб., Книжковий відділ, 1979.
5. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії : монографія. К. ; Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. 608 с.

References:

1. Mayer, R. E. (2012). *Multymediine navchannia* [Multimedia learning] (2nd ed.). New York: Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511811678>
2. Tanana, S. (2022). Innovatsiinyi format orhanizatsii navchannia inozemnykh mov u profesiinii pidhotovtsi maibutnykh uchyteliv-filolohiv u ZVO [Innovative format of foreign language learning organization in professional training of future philology teachers in higher education institutions]. *EUROPEAN HUMANITIES STUDIES: State and Society*, (2), 138–150. <https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2022.2.08>
3. Tsentp Razumkova. (2023, July). Otsinka hromadianamy situatsii v kraini, dovira do sotsialnykh instytutiv, politykiv, posadovtsiv ta hromadskykh diiachiv, stavlennia do okremykh initsiatyv orhaniv vlady [Assessment of the situation in the country by citizens, trust in social institutions, politicians, officials and public figures, attitude to certain initiatives of authorities]. Retrieved July 17, 2025, from <https://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/otsinka-gromadianamy-sytuatsii-v-kraini-dovira-do-sotsialnykh-institutiv-politykiv-posadovtsiv-ta-gromadskykh-diiachiv-stavlennia-do-okremykh-initsiatyv-organiv-vlady-lypen-2023r>
4. Knowles, M. S. (1979). *Doroslyi uchen : zanedbanyi vyd* [The adult learner: a neglected species]. Houston: Gulf Publishing Company, Book Division.
5. Ziazium, I. A. (2008). *Filosofiia pedahohichnoi dii : monohrafiia* [Philosophy of pedagogical action: monograph]. Kyiv; Cherkasy: Publishing Department of Bohdan Khmelnytskyi National University of Cherkasy.